KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2020/1049

af 15. juli 2020

om tilladelse til, at Frankrig godkender biocidholdige produkter, der består af in situ-genereret nitrogen, til beskyttelse af kulturarv

(meddelt under nummer C(2020) 4715)

(Kun den franske udgave er autentisk)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 af 22. maj 2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter ([1]), særlig artikel 55, stk. 3,

efter høring af Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Bilag I til forordning (EU) nr. 528/2012 indeholder aktivstoffer, som har en mere gunstig profil vedrørende miljøet eller menneskers eller dyrs sundhed end de mere farlige kemikalier har. Produkter, der indeholder disse aktivstoffer, kan derfor godkendes efter en forenklet procedure. Nitrogen er optaget i bilag I til forordning (EU) nr. 528/2012 med den begrænsning, at det kun må anvendes i begrænsede mængder i klar-til-brug-beholdere.

(2) Jf. artikel 86 i forordning (EU) nr. 528/2012 godkendes nitrogen også som aktivstof til anvendelse i biocidholdige produkter af produkttype 18, insekticider ([2]). Biocidholdige produkter, der består af nitrogen, der er godkendt, er godkendt i flere medlemsstater, herunder Frankrig, og leveres i gasflasker ([3]).

(3) Nitrogen kan også genereres in situ fra den omgivende luft. In situ-genereret nitrogen er i øjeblikket ikke godkendt til anvendelse i Unionen og er hverken opført i bilag I til forordning (EU) nr. 528/2012 eller på listen over aktivstoffer, der indgår i undersøgelsesprogrammet for eksisterende aktivstoffer i biocidholdige produkter, i bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1062/2014 ([4]).

(4) I henhold til artikel 55, stk. 3, i forordning (EU) nr. 528/2012 indgav Frankrig den 14. januar 2020 en ansøgning til Kommissionen om at blive undtaget fra artikel 19, stk. 1, litra a), i nævnte forordning og få tilladelse til at godkende biocidholdige produkter bestående af nitrogen, der er genereret in situ fra den omgivende luft, til beskyttelse af kulturarven (»ansøgningen«).

(5) Kulturarven kan blive skadet af en lang række skadegørere, lige fra insekter til mikroorganismer. Tilstedeværelsen af disse organismer kan ikke alene føre til et tab af selve kulturgenstanden, men indebærer også en risiko for, at skadegørerne spredes til andre genstande i nærheden. Uden en passende behandling kan genstande lide uoprettelig skade og bringe kulturarv i alvorlig fare.

(6) In situ-genereret nitrogen anvendes til at skabe en kontrolleret atmosfære med en meget lav koncentration af ilt (anoksi) i permanente eller midlertidigt forseglede behandlingstelte eller -kamre til bekæmpelse af skadegørere på kulturgenstande. Nitrogen adskilles fra den omgivende luft og pumpes ind i behandlingsteltet eller -kammeret, hvor atmosfærens nitrogenindhold øges til omkring 99 %, og ilten derfor reduceres til næsten ingenting. Luftfugtigheden i det nitrogen, der pumpes ind i behandlingsområdet, fastsættes i overensstemmelse med kravene til den genstand, der undergår behandling. Skadegørere kan ikke overleve under de betingelser, der skabes i behandlingsteltet eller -kammeret.

([1]) EUT L 167 af 27.6.2012, s. 1.

([2]) Kommissionens direktiv 2009/89/EF af 30. juli 2009 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage nitrogen som et aktivt stof i bilag I hertil (EUT L 199 af 31.7.2009, s. 19).

([3]) Liste over godkendte produkter kan ses på https://echa.europa.eu/fr/information-on-chemicals/biocidal-products

([4]) Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1062/2014 af 4. august 2014 om det arbejdsprogram for systematisk undersøgelse af alle eksisterende aktivstoffer i biocidholdige produkter, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 (EUT L 294 af 10.10.2014, s. 1).

(7) Ifølge de oplysninger, som Frankrig har indgivet, synes anvendelsen af in situ-genereret nitrogen at være den eneste effektive metode til at bekæmpe skadegørere, som kan anvendes på samtlige typer materialer og kombinationer af materialer, der er til stede på museumssamlinger og -udstillinger og på kulturarvssteder, uden at skade dem til en overkommelig pris.

(8) Metoden med anoksi eller modificeret/kontrolleret atmosfære er opført i standarden EN 16790:2016 »Bevaring af kulturarv — Integreret skadedyrsbekæmpelse (IPM)«, og nitrogen er i denne standard beskrevet som den »mest anvendte« til at frembringe anoksi.

(9) Der findes andre teknikker til bekæmpelse af skadegørere, såsom behandling med lav temperatur, varmebehandling, gammastråling. Desuden kan der anvendes andre aktivstoffer. Ifølge Frankrig har hver af disse teknikker imidlertid begrænsninger i form af skader, der kan forekomme i forbindelse med visse materialer under behandlingen, og ingen af dem kan derfor anvendes til behandling af samtlige typer materialer og kombinationer af materialer.

(10) Ifølge de oplysninger Frankrig har indgivet om teknikken for bekæmpelse af skadegørere med kolde temperaturer er det tvivlsomt om denne teknik er egnet til alle samlinger af både kunstværker og kunsthåndværk. Ved værker i laminerede materialer (malede, lakerede eller voksbehandlede, værker med intarsia eller indlægning af tråd) kan denne teknik medføre en risiko for at skade disse genstande. Hvad angår bevaring af kulturarv, som er omfattet af den nationale opgørelse, er den slags tvivl ikke tilladt i henhold til de nationale bevaringspolitikker, der gælder for institutioner, der opbevarer offentlige samlinger.

(11) Som anført i ansøgningen er bekæmpelse af skadegørere med høje temperaturer ikke bredt anvendt af kulturarvsinstitutioner. Ligesom ved bekæmpelse af skadegørere med lave temperaturer er der bekymringer over virkningen af varmebehandling på stratificerede materialer. Desuden er der ved varmebehandling yderligere risiko for adhæsionstab i klæbemidler, for opblødning af elementer, der indeholder voks, og for at tidligere anvendte kemikalier kommer frem til overfladen igen, hvilket kan efterlade pletter på genstandens overflade.

(12) Ifølge oplysningerne i ansøgningen kræver teknikken med gammastråling særligt udstyr, der kan imødekomme særlige sikkerhedskrav, for at kunne gennemføre teknikken, og dette kræver avancerede færdigheder. Det er derfor en dyr teknik, der er vanskelig at udføre. Derudover er denne teknik ikke egnet til gennemsigtige eller gennemskinnelige materialer, som har en tendens til at blive matte eller misfarvede, når de udsættes for gammastråling.

(13) I ansøgningen påvises det, at anvendelsen af biocidholdige produkter, der indeholder andre aktivstoffer, der er tilgængelige på det franske marked, efterlader restkoncentrationer på de behandlede værker, der kan udledes i miljøet, hvilket indebærer en risiko for menneskers sundhed. Desuden har disse stoffer væsentlige ulemper, hvad angår den fysiske bevaring af kulturelle værker, eftersom mange af dem kan medføre ændringer i farven, olieholdige eller klæbrige ekssudater, overfladekrystalliseringer eller ændringer af DNA i materialer af animalsk oprindelse.

(14) Hvad angår IPM ved beskyttelse af kulturarv har et stigende antal kulturarvsinstitutioner i de seneste årtier ønsket at udfase brugen af potentielt farlige kemikalier og i stedet anvende løsninger, der indebærer teknikker — såsom anoksi — der er mere nænsomme mod kulturarvssamlingerne og mindre skadelige for de personer, der arbejder med dem.

(15) Ifølge oplysningerne i ansøgningen er anvendelsen af nitrogen i flasker ikke et passende alternativ for museer og kulturarvssteder, da det medfører praktiske og økonomiske ulemper. De begrænsede mængder i flasker kræver hyppig transport og en separat opbevaringsfacilitet. Opbevaringen af et større antal flasker udgør en sikkerhedsrisiko på grund af tilstedeværelsen af gas under tryk. Anoksi forårsaget af in situ-genereret nitrogen medfører lavere omkostninger for kulturarvsinstitutioner sammenlignet med brugen af nitrogen i flasker. Ud over den oprindelige investering i trykkammer og generatorer til in situ-genererret nitrogen, er der ingen andre omkostninger.

(16) En anmodning om, at museer og kulturarvssteder anvender flere forskellige teknikker til at bekæmpe skadegørere — hvor hver teknik er egnet til bestemte materialer og genstande — i stedet for at anvende én teknik, der allerede har været anvendt, og som er egnet til samtlige materialer, vil indebære ekstra omkostninger for museer og kulturarvssteder og vil gøre det mere kompliceret for dem at nå målet om at bevæge sig væk fra brugen af mere farlige aktivstoffer, hvad angår deres IPM.

(17) Drøftelserne om en mulig undtagelse i henhold til artikel 55, stk. 3, vedrørende in situ-genereret nitrogen fandt sted på flere møder ([5]) i Kommissionens ekspertgruppe, der er sammensat af medlemsstaternes kompetente myndigheder vedrørende biocidholdige produkter i 2019.

(18) Efter modtagelsen af en tidligere og lignende ansøgning fra Østrig om at blive indrømmet en undtagelse vedrørende produkter, der består af in situ-genereret nitrogen, gennemførte Det Europæiske Kemikalieagentur på Kommissionens anmodning en offentlig høring om denne ansøgning, hvor alle interesserede parter kunne fremsætte deres synspunkter. Langt størstedelen af de 1 487 modtagne bemærkninger var til støtte for at indrømme denne undtagelse. Mange af bidragyderne redegjorde for ulemperne ved de alternative teknikker, der er tilgængelige: termiske behandlinger kan være til skade for visse materialer, anvendelse af andre aktivstoffer efterlader giftige restkoncentrationer på artefakter, der derefter gradvist udledes i miljøet, anvendelsen af nitrogen i flasker gør det ikke muligt at kontrollere den relative luftfugtighed i behandlingsområdet, hvilket er nødvendigt ved behandlingen af visse materialer.

(19) To internationale organisationer, der repræsenterer museer og kulturarvssteder — International Council of Museums og International Council on Monuments and Sites — har givet udtryk for, at de agter at indgive en ansøgning om optagelse af in situ-genereret nitrogen i bilag I til forordning (EU) nr. 528/2012, hvilket ville give medlemsstaterne mulighed for at godkende produkter, der består af in situ-genereret nitrogen, uden at der er behov for en undtagelse i henhold til artikel 55, stk. 3, i nævnte forordning. Det vil dog tage tid at udføre evalueringen af en sådan ansøgning, herunder optagelsen af stoffet i bilag I til forordning (EU) nr. 528/2012, samt at opnå produktgodkendelserne.

(20) Ansøgningen viser, at der for øjeblikket ikke findes egnede alternativer i Frankrig, eftersom alle de alternative teknikker, der er tilgængelige for øjeblikket, enten er uegnede til behandling af samtlige materialer eller medfører praktiske ulemper.

(21) På grundlag af alle disse argumenter er det hensigtsmæssigt at konkludere, at in situ-genereret nitrogen er afgørende for beskyttelsen af kulturarv i Frankrig, og at der ikke findes egnede alternativer. Frankrig bør derfor have tilladelse til at godkende tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter bestående af in situ-genereret nitrogen til beskyttelse af kulturarv.

(22) Den mulige optagelse af in situ-genereret nitrogen i bilag I til forordning (EU) nr. 528/2012 og medlemsstaternes efterfølgende godkendelse af produkter bestående af in situ-genereret nitrogen vil tage tid. Det er derfor hensigtsmæssigt at indrømme en undtagelse i en periode, der vil gøre det muligt at afslutte de underliggende procedurer —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Frankrig har tilladelse til at godkende tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter bestående af in situ-genereret nitrogen til beskyttelse af kulturarv frem til den 31. december 2024.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. juli 2020.

På Kommissionens vegne
Stella KYRIAKIDES
Medlem af Kommissionen

([5]) Det 83., 84., 85. og 86. møde mellem repræsentanter for medlemsstaternes kompetente myndigheder til gennemførelse af forordning (EU) nr. 528/2012, som blev afholdt i henholdsvis maj 2019, juli 2019, september 2019 og november 2019. Mødereferaterne kan læses her: https://ec.europa.eu/health/biocides/events_en#anchor0.